

Energiemanagement actieplan 2021 – 2026

Onderdeel B: Reductie

Opgesteld door:
D. de Knecht (Kader)

Loonbedrijf Klein Texas B.V.

Datum: 28-4-2021
Versie: 1.0
Status: Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding van dit plan.....	3
1.2	Opbouw van dit plan.....	4
2	Energiebeleid.....	5
2.1	Continue verbetering.....	5
3	Stuurcyclus.....	6
3.1	Beleidsverklaring MVO.....	6
3.2	Relatieve positie en ambitieniveau.....	6
3.3	Plan-Do-Check-Act.....	7
3.3.1	<i>Plan</i>	7
3.3.2	<i>Do</i>	8
3.3.3	<i>Check</i>	8
3.3.4	<i>Act</i>	8
3.4	Middelen en budget.....	8
3.5	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.....	9
4	Energiedoelstellingen periode 2021 - 2026.....	10
4.1	Basisjaar.....	10
4.2	CO ₂ reductie doelstellingen 2020 -2026.....	10
4.3	Onderbouwing CO ₂ reductiedoelstellingen.....	11
4.3.1	<i>Pijler 1 – verduurzamen eigen gebouw</i>	11
4.3.2	<i>Pijler 2 – verduurzamen van de mobiliteit</i>	13
4.3.3	<i>Pijler 3 – verduurzamen van de activiteiten</i>	17
5	Referentietabel.....	19
6	Colofon.....	20

Paragraaf 4.3 onderbouwing CO₂ reductiedoelstellingen wordt beschouwd als vertrouwelijk en niet extern gepubliceerd.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van dit plan

Loonbedrijf Klein Texas B.V. heeft het CO₂-certificaat behaald in 2015. De eisen om het certificaat te behouden op dit niveau zijn o.a. dat het bedrijf concrete ambities heeft om tot energiereductie te komen, met kwantitatieve reductiedoelstellingen die een serieuze uitdaging inhouden.

Loonbedrijf Klein Texas B.V. onderschrijft deze doelstellingen en de ambities van het recente klimaatakkoord en werkt op een praktische en effectieve wijze aan de verduurzaming van haar activiteiten. Wij doen dat door concrete energiebesparende maatregelen uit te voeren voor onze activiteiten.

We doen dat ook door actieve betrokkenheid bij branche initiatieven binnen Cumela. We zetten ons actief in om met andere ketenpartners na te denken over mogelijkheden om binnen Cumela de CO₂-footprint te verlagen.

De 2^e versie van het plan werd opgesteld over de periode 2018 – 2020. De doelstelling was over de periode 2018-2020 een reductie van het energieverbruik te bereiken, gerelateerd aan het aantal draaiuren:

Reductiedoelstelling scope 1:

- 14% CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 2014 voor zwaar materieel
- 5% CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 2014 voor zakelijk vervoer

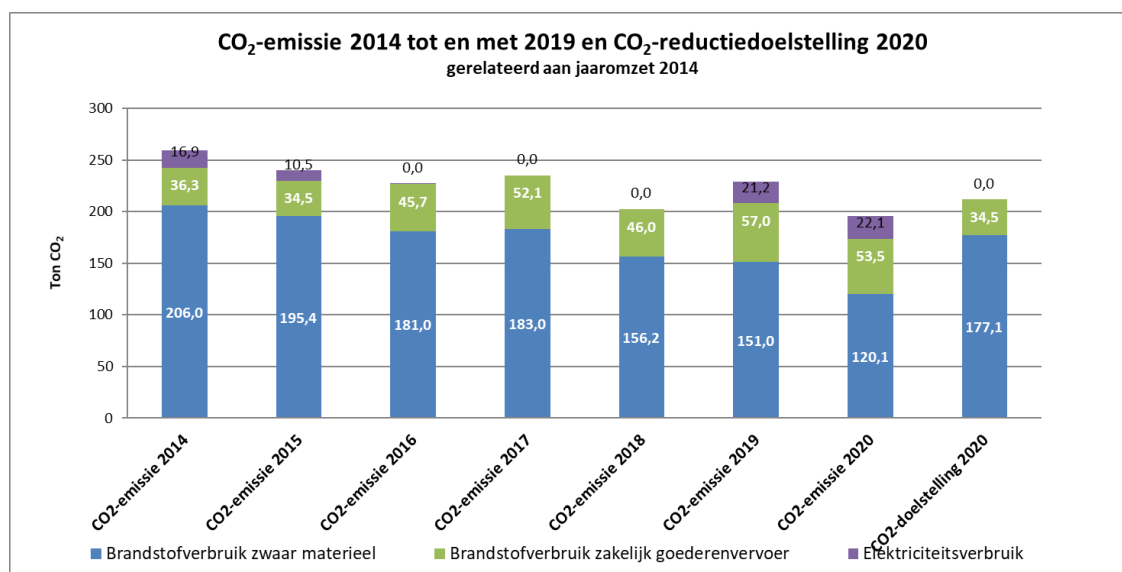
Reductiedoelstelling scope 2:

- 100% CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 2014 voor elektriciteit

Reductiedoelstelling totale CO₂-uitstoot:

- 17% CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 2014, gerelateerd aan de draaiuren van 2014.

In onderstaande grafiek is de CO₂-emissie per energiebron weergegeven, gecorrigeerd naar jaaromzet.

Duidelijk is te zien dat de overall-doelstelling op CO₂-reductie is behaald, maar dat dat voornamelijk te danken is aan de grotere reductie bij zwaar materieel .

Over de periode 2021 – 2026 worden nu nieuwe doelstellingen gesteld, welke in dit plan zijn onderbouwd.

Ontwikkelingen in de maatschappij

In de maatschappij wordt steeds meer aandacht besteed aan duurzaamheid. In het klimaatakkoord zijn gezamenlijk doelstellingen vastgelegd. De overheid heeft ook vastgelegd dat begin 2023 alle kantoorgebouwen minimaal label C moeten hebben en zijn diverse ontwikkelingen rondom verduurzaming van mobiliteit en aanbod van duurzame bedrijfsmiddelen zichtbaar. Daarnaast is de energietransitie in volle gang. Vanuit haar kennis, activiteiten en netwerk draagt Loonbedrijf Klein Texas B.V. bij aan deze ontwikkelingen en neemt haar verantwoordelijkheid waar zij zelf de CO₂-emissie kan beïnvloeden. Dit plan, deze 3^e versie van het Energie Management Actieplan vormt nu het centrale actieplan voor zowel het managementsysteem inclusief energiemangement.

Loonbedrijf Klein Texas B.V. heeft haar ambities op het gebied van kwaliteit, Veiligheid, Gezondheid en Milieuzorg structureel vastgelegd door middel van certificering voor ISO 9001, VCA* en de CO₂-Prestatieladder. Voor de CO₂-Prestatieladder voldoet dit plan op dit moment minimaal aan de eisen met betrekking tot prestatieniveau 3. De systemen borgen een gestructureerde aanpak van verbeteringen en reductie van CO₂-emissies in het bijzonder.

Dit energiemangement actieplan loopt van 1-1-2021 tot en met 31-12-2026.

De eisen om het certificaat te behalen op dit niveau zijn o.a. dat het bedrijf concrete ambities heeft om tot energiereductie te komen, met kwantitatieve reductiedoelstellingen die een serieuze uitdaging inhouden.

1.2 Opbouw van dit plan

Dit rapport bouwt voort op het inzicht in de energiestromen en in het energieverbruik dat is ontstaan de CO₂-emissie inventarisatie over 2020, het vorige energiemangement actieplan, de energiebeoordeling, de SKAO-maatregellijst en wensen van stakeholders.

Op basis van dit inzicht worden in dit plan achtereenvolgens beschreven:

- Het energiebeleid
- Stuurcyclus
- Energiedoelstellingen periode 2021-2026
- Uitwerking van de reductiedoelstellingen en -maatregelen

2 Energiebeleid

Vanuit haar visie en betrokkenheid bij de maatschappij is Loonbedrijf Klein Texas B.V. zich bewust van de milieu impact van haar activiteiten en verplicht zij zich om op structurele wijze de milieueffecten waaronder het energieverbruik te verlagen en de energie-efficiency van haar processen te verbeteren. Zij is continu op zoek naar mogelijkheden om de milieubelasting te verminderen en de duurzame uitstraling te verbeteren.

Door het geïntegreerd toepassen van het integrale management gebaseerd op en gecertificeerd voor de ISO 9001:2015, VCA* en de CO₂ prestatieladder niveau 3, is geborgd dat er een continue verbetercirkel is in relatie tot vermindering van het energiegebruik en de milieu-effecten.

Dit betekent dat we een proactief milieubeleid moeten voeren en datgene moeten gaan doen om te komen tot reductie van onze CO₂-emissies. Dit is vertaald in een centrale beleidsverklaring die als apart document wordt beheerd en het leidend kader vormt voor dit plan.

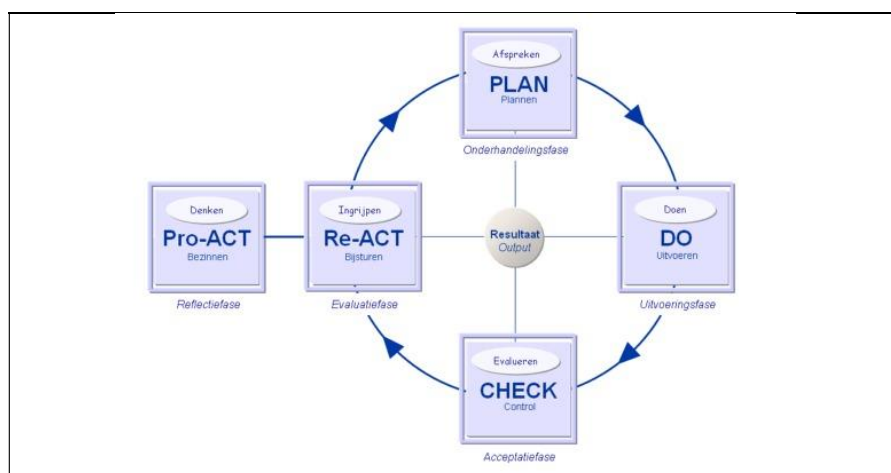
Inhoudelijk betekent dit dat Loonbedrijf Klein Texas B.V. op periodieke basis checkt dat:

- 1) aan organisatorische en financiële voorwaarden worden voldaan
- 2) energie- en CO₂-reductiemaatregelen zijn vastgesteld en medewerkers betrokken zijn bij energie- en CO₂-reductiemaatregelen
- 3) verantwoordelijkheden zijn vastgelegd
- 4) Loonbedrijf Klein Texas B.V. compliant is met relevante wettelijke eisen en regelgeving op energiegebied
- 5) metingen waaronder energieverbruik periodiek worden gemeten en geanalyseerd
- 6) energieprestaties worden gemonitord en geëvalueerd
- 7) CO₂-reductiedoelstellingen op systematische wijze worden nagestreefd
- 8) Doelstellingen inzake ondersteuning verduurzaming bij hun klanten wordt gerealiseerd.

2.1 Continue verbetering

De aanpak van verbetermaatregelen op energiegebied is gebaseerd op de bekende verbetercyclus van Deming (zie onderstaand figuur), zoals ook in het managementsysteem wordt toegepast. Voor de organisatie brede vertaling van het beleid wordt onder andere de Canvas methodiek toegepast. De doelstellingen zijn vertaald in een MVO-beleid voor de organisatie inclusief KPI's en acties.

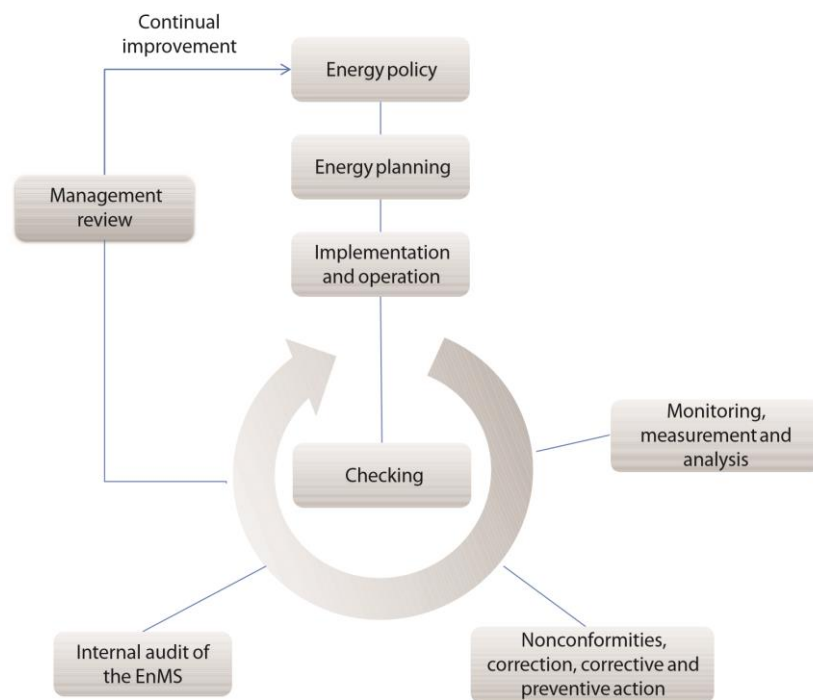
Figuur 1 Deming cirkel

3 Stuurcyclus

De aanpak van verbetermaatregelen op energiegebied is gebaseerd op de bovengenoemde verbetercyclus van Deming vertaald in het Energy management system model ISO 50001 (zie onderstaand figuur).

Dit energiemanageractieplan is, naast de verplichting vanuit de CO₂-prestatieladder, tevens het uitvoeringsplan voor realisatie van de energie- en CO₂-reductie doelstellingen zoals deze zijn verwoord in het energiebeleid. De voortgang wordt bewaakt door de directie met een 4-wekelijkse vergadering en afstemming binnen de organisatie vindt plaats door de directie zelf.

Het document geeft weer hoe binnen Loonbedrijf Klein Texas B.V. de zogenaamde stuurcyclus (Plan-Do-Check-Act) wordt ingevuld om de prestaties en doelstellingen van het energiemanager-systeem te kunnen bewaken en waar mogelijk bij te sturen. Via dit plan wordt tevens aangegeven hoe wordt voldaan aan enkele normelementen uit NEN- ISO 50001, zoals die worden gevraagd in het handboek CO₂ Prestatieladder, versie 3.1 van juni 2020.

3.1 Beleidsverklaring MVO

De beleidsverklaring is onderdeel van de algemene beleidsverklaring voor kwaliteit, arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu inclusief energiezorg. Hiervoor wordt verwezen naar de beleidsverklaring.

3.2 Relatieve positie en ambitieniveau

Loonbedrijf Klein Texas B.V. heeft in het verleden reeds genomen een aantal reductiemaatregelen genomen, zoals aanschaf en installatie van een warmtepomp voor de verwarming van het kantoorgebouw.

De uitgangspositie van Loonbedrijf Klein Texas B.V. wordt beoordeeld op middenmoot in vergelijking met sectorgenoten, zoals Loonbedrijf Veldman, Van Diepen, Mol. Dit komt ook overeen met de kwalificatie zoals vermeld in de maatregellijst van SKAO.

Het maatregelenpakket zoals omschreven in hoofdstuk 4 omvat een aantal categorie B maatregelen (een 'voorstrevend' niveau van implementatie, 20% tot 50% van de bedrijven voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd), en een aantal categorie A maatregelen (een 'standaard' niveau van implementatie, meer dan 50% van de bedrijven, voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd).

Loonbedrijf Klein Texas B.V. is ambitieus. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling minimaal gelijkliggen aan die van sectorgenoten. In voorgaande jaren is de ambitie vergeleken met enkele sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat. De doelstellingen van deze bedrijven zijn vermeld in Bijlage 1.

Loonbedrijf Klein Texas B.V. constateert dat zij in haar markt daarmee voorop loopt.

Het maatregelenpakket zoals omschreven in hoofdstuk 4 omvat een aantal categorie B en C maatregelen (een 'voorstrevend' niveau van implementatie, 20% tot 50% van de bedrijven voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd), en een aantal categorie B maatregelen (een 'standaard' niveau van implementatie, meer dan 50% van de bedrijven, voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd).

Het ambitieniveau van Loonbedrijf Klein Texas B.V. wordt beoordeeld op ambitieus gezien de eigen situatie van het bedrijf in vergelijking met die van sectorgenoten, en is gebaseerd op de SKAO maatregellijst 2019 en de (lange termijn) reductiemaatregelen.

3.3 Plan-Do-Check-Act

3.3.1 Plan

De directie van Loonbedrijf Klein Texas B.V. heeft in haar beleidsverklaring de kaders bepaald voor het beleid. Het beleid is vertaald naar doelen en doelstellingen; om deze te kunnen realiseren zijn vanuit het management de nodige tijd en middelen beschikbaar gesteld.

Aan de hand van de bronnen zoals de inventarisatie van energiewetgeving, de CO₂-emissie inventarisatie over 2019, het vorige energie management actieplan, de energiebeoordeling, de SKAO maatregellijst en wensen van stakeholders is inzichtelijk gemaakt wat de belangrijkste milieu-aspecten, bronnen van energieverbruik en emissie van broeikasgassen (CO₂) zijn.

De inventarisatie geeft aan wat voor Loonbedrijf Klein Texas B.V. de belangrijkste bronnen zijn; voor de milieu-aspecten en de onderscheiden scopes zijn reductiedoelstellingen vastgesteld en maatregelen bepaald om de gestelde doelen te kunnen realiseren.

De (reductie)doelstellingen die in dit plan zijn geformuleerd t.o.v. het nieuwe referentiejaar 2019 vanwege de afronding van de nieuwbouw van Loonbedrijf Klein Texas B.V.. De doelstellingen moeten uiterlijk eind 2026 zijn gerealiseerd.

Het referentiekader voor dit plan en de reductiedoelstellingen wordt gevormd door de emissie inventaris 2019 waarin is beschreven: de organisatiegrenzen, het energieverbruik, de bronnen van het energieverbruik en de CO₂ emissie, de energiebeoordeling 2019, de (SKAO) maatregellijst en lijsten erkende maatregelen energiebesparing en marktontwikkelingen. Aan de hand van deze documenten die onderdeel zijn van de systematiek van de CO₂ prestatieladder wordt jaarlijks geëvalueerd.

3.3.2 Do

Specifieke bijdrage per maatregel

Iedere maatregel die is of wordt ingesteld, heeft een eigen effect op de hoeveelheid energie die wordt verbruikt en/of de CO₂ uitstoot die wordt gerealiseerd. Alle maatregelen tezamen moeten ervoor zorgen dat de reductiedoelstellingen worden gerealiseerd en zijn gekoppeld aan de 3 pijlers van de CO₂ footprint zoals beschreven in hoofdstuk 4.

3.3.3 Check

Monitoren van effecten van reductiemaatregelen

Om te kunnen bepalen wat het uiteindelijke resultaat is van de toegepaste reductiemaatregelen en eventueel tussentijds te kunnen bijsturen, is het noodzakelijk om de effecten van de maatregelen (tijdig) inzichtelijk te hebben.

De voortgang en effecten van de reductiemaatregelen worden beoordeeld tijdens de monitoring van de resultaten per half jaar in de managementteam vergadering en de jaarlijkse directiebeoordeling. Vanuit de verbruiks- en emissiegegevens zijn de reductie doelstellingen en de methode van meting middels de EnPI's (EnPI: Energie Prestatie Indicator) geformuleerd. Deze worden tijdens de halfjaarlijkse voortgangsrapportage en het jaarverslag van de directie gemonitord en geanalyseerd. Via de website worden die ook gepubliceerd.

Monitoren van het Energie Management Actieplan

Via de jaarlijkse energiebeoordeling wordt inzicht verkregen in de significante veranderingen in het energieverbruik zelf of de bronnen van dit verbruik en of de (potentiële) besparingsmogelijkheden voldoende in beeld zijn en of de resultaten daarvan overeenkomen met de verwachtingen. 2x per jaar wordt de CO₂ footprint berekend om te bepalen hoe het energieverbruik en de uitstoot zich ontwikkelen en het gebruik daarbij van de relevante energiebronnen. De input komt van meetresultaten en verbruiksgegevens. Bij het vastleggen van de verbruiks- en emissiegegevens worden ook de gestelde reductiedoelstellingen geëvalueerd. Hierbij kunnen nieuwe doelstellingen opgesteld worden.

Middels het uitvoeren van interne audits, de energiebeoordeling en de SKAO maatregellijst worden de actualiteit en accuratesse van de emissie-inventaris en de toepassing van het energie-managementsysteem, getoetst. Via de jaarlijkse directiebeoordeling worden o.a. de resultaten van de maatregelen en acties tegen het licht gehouden en de geformuleerde doelstellingen beoordeeld.

3.3.4 Act

Op basis van de uitkomsten van de energiebeoordeling, interne audits, de externe audit, de voorgaande directiebeoordeling, de SKAO maatregellijst, de voortgangsrapportage en eventuele andere input, worden de prestaties van het managementsysteem beoordeeld, eventuele afwijkingen onderzocht op mogelijke oorzaken van het niet realiseren van doelstellingen of niet functioneren van (management) processen om zodoende, waar mogelijk, aanvullende maatregelen te treffen. Het geformuleerde beleid, de reductiedoelstellingen en –maatregelen en documenten uit het portfolio, kunnen op grond van deze analyses, aangepast worden.

3.4 Middelen en budget

Voor het realiseren van de doelstellingen uit dit Energie Management Actieplan wordt jaarlijks een budget vastgesteld en worden de benodigde (personele) middelen vrijgemaakt om de acties en maatregelen, te kunnen uitvoeren.

3.5 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

In onderstaande tabel is nader gespecificeerd welke relevante taken in het kader van het Energie Management Actieplan door de diverse functionarissen binnen Loonbedrijf Klein Texas B.V. worden uitgevoerd zoals bovenstaand beschreven. De rol van KAM coördinator wordt grotendeels ook ingevuld door de directie met externe ondersteuning.

Item/ taak	Functie			
	Directie	KAM coördinator	Projectleider / teamleiders	Uitvoerend personeel
	V= verantwoordelijk B= bevoegd tot handelen/ uitvoeren			
Beleid en (reductie) doelstellingen vaststellen en evalueren	V/ B	B		
Opstellen en evalueren van de emissie inventaris (jaarlijks)	V	B		
Opstellen van CO ₂ -footprint en voortgangsrapportage (2x/jaar)	V	B		
Inventariseren van reductiemogelijkheden	V/ B	B	B	B
Inventariseren van sector- en keteninitiatieven	V/ B	B	B	
Invoeren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/ B		B	
Monitoren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/ B	B		
Monitoren maatregellijst SKAO t.b.v. reductiedoelstellingen en rapportage	V/ B	B		
(Laten) uitvoeren van interne audits	V	B	B	
(Laten) uitvoeren van energiebeoordelingen	V	B		
Onderhouden van contacten met stakeholders (belangstellenden en belanghebbenden) en initiëren van initiatieven of deelnemen aan initiatieven	V/ B	B		
Informerende medewerkers over beleid, reductiedoelstellingen en maatregelen	V/ B	B	B	
Uitvoeren van maatregelen en opvolgen van instructies	V		B	B
Actualiseren van documenten uit de (CO ₂) portfolio (jaarlijks)	V	B		
Beheren van eigen en SKAO websites en publiceren van relevante (CO ₂) documenten	V	B		
Uitvoeren van jaarlijkse onafhankelijke controle (eventueel in combinatie met interne audit)	V	B	B	B
Uitvoeren van jaarlijkse zelfevaluatie	V	B		

4 Energiedoelstellingen periode 2021 - 2026

Loonbedrijf Klein Texas B.V. heeft zich tot doel gesteld haar bijdrage te leveren aan het verlagen van de milieu impact bij haar activiteiten en verbetering van de energie-efficiency van haar eigen organisatie en die van klanten.

4.1 Basisjaar

Het nieuwe basisjaar is vastgesteld op 2020. Vanwege verbeteringen in de samenstelling van de energiestromen wordt gekozen voor een nieuw referentiejaar. De doelstellingen voor 2026 worden bepaald ten opzichte van 2020.

4.2 CO₂ reductie doelstellingen 2021 -2026

De reductiedoelstellingen van Loonbedrijf Klein Texas B.V. zijn gericht op verlaging van de milieu impact volgens de eisen van de ISO 14001: 2015 en reductie van energieverbruik en CO₂-emissie betrekking hebbend op de scopes 1 en 2 behorende bij het prestatieniveau 3 van CO₂-Prestatieladder. Uitgangspunt bij het vaststellen van de reductiedoelstellingen voor 2026 is dat deze realistisch en bedrijfseconomisch verantwoord zijn in lijn met het economisch klimaat, politieke besluitvorming en gericht dienen te zijn op die aspecten waarop een grotere CO₂-reductie te behalen is.

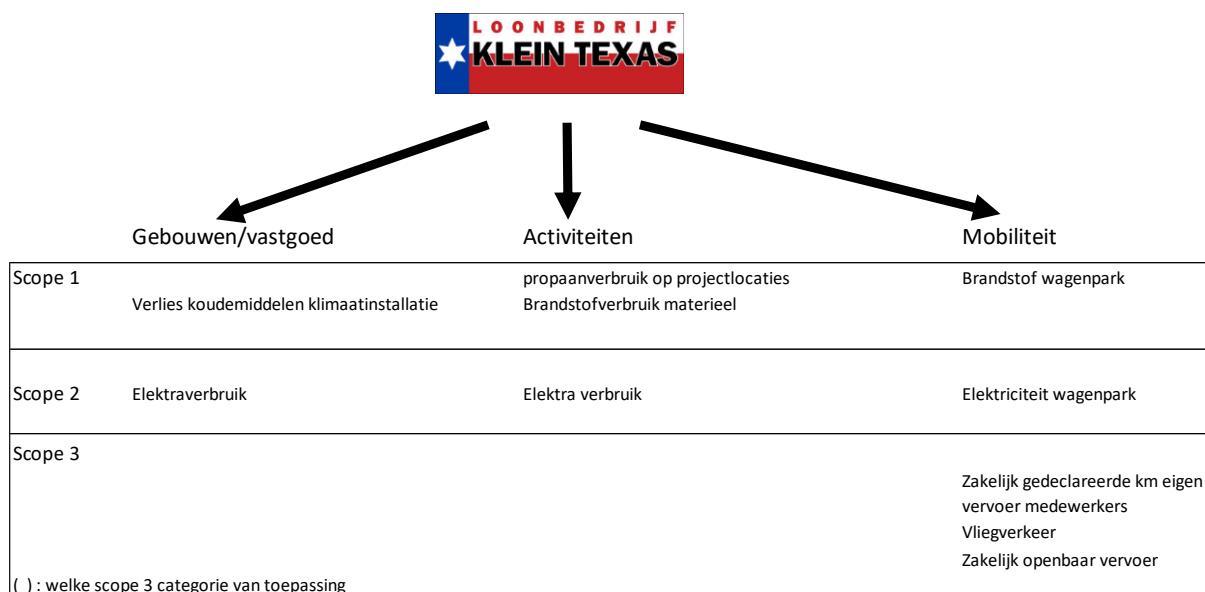
Loonbedrijf Klein Texas B.V. wil:

- Haar milieu impact beheersen en waar mogelijk verkleinen
- Haar eigen footprint uiterlijk 2026 verlaagd hebben met 21,3% ten opzichte van het nieuwe referentiejaar 2020:
  - Scope 1: 10,7 % van de totale uitstoot
  - Scope 2: 10,6 % van de totale uitstoot

Voor de uitwerking van deze energiedoelstellingen en het energiemangementplan wordt gewerkt met de volgende 4 pijlers:

- 1) Voldoen aan wet- & regelgeving
- 2) Het zo duurzaam mogelijk maken van eigen panden (verlagen van het energieverbruik)
- 3) Het verminderen van het brandstofverbruik en verkleinen van de footprint van de mobiliteit
- 4) Het verkleinen van de footprint van de operationele activiteiten met behulp van verbetering van bedrijfsprocessen en gerichte inzet van reducties in de keten.

Pijler 1 is voor de maatregelen binnen dit plan de basis en integraal onderdeel van de overige drie pijlers. De structuur van ons energiebeleid is vormgegeven in de visualisatie op de volgende pagina:

Voor de kwantitatieve onderbouwing van de bovengenoemde doelstellingen in dit hoofdstuk wordt in de komende sub paragrafen per pijler de doelstelling, de verwachte resultaten per scope, het globale tijdspad beschreven, de verantwoordelijke vastgesteld en is aangegeven met welke frequentie de rapportage van de voortgang dient plaats te vinden. De detailuitwerking is waar gewenst separaat door de afdelingen zelf of in andere documenten uitgewerkt zoals bijvoorbeeld een MJOP/vastgoed plan en specifieke plannen voor mobiliteit en voor verbetering operationele activiteiten. De maatregelen zijn tevens aan de hand van bijvoorbeeld de maatregellijst van de SKAO gebenchmarkt voor vergelijking en reflectie ten opzichte van collega's in de branche.

Slotopmerking:

De maatregelen die Loonbedrijf Klein Texas B.V. vanaf haar eerste referentiejaar heeft ingesteld en die nog steeds effect sorteren, of waar nog steeds mogelijkheden worden gezien, blijven we zo veel als mogelijk toepassen.

4.3 Onderbouwing CO₂ reductiedoelstellingen

Deze paragraaf geeft aan de hand van de drie pijlers – gebouw – activiteiten - mobiliteit de onderbouwing voor de beoogde CO₂-reductie voor 2026 ten opzichte van het referentiejaar 2020. De verdeling van de energiestromen naar de 3 pijlers is in onderstaande grafieken weergegeven.

4.3.1 Pijler 1 – verduurzamen eigen gebouw

Vanuit milieuwetgeving zijn de afgelopen jaren nieuwe eisen bepaald. Pandeigenaren zijn verplicht om alle energiebesparende maatregelen uit te voeren die binnen 5 jaar terug te verdienen zijn. Daarnaast is in 2018 door de overheid bepaald dat begin 2023 de energiekwaliteit van kantoorlocaties minimaal label C moet zijn om in bedrijfseconomische toepassing nog als kantoor gebruikt te mogen worden.

Gegevens locatie:

Loonbedrijf Klein Texas B.V. is gehuisvest in een relatief nieuw bedrijfspand (7 jaar jong). In het bedrijfspand zijn al duurzame installaties zoals een warmtepomp voor verwarming en koeling van het

pand. Het bedrijf heeft geen verbouwplannen of nieuwbouwplannen. De plannen voor de lange termijn omvatten uitbreiding van het materieel naar gelang de vraag van de markt.

In 2020 werd in totaal:

- 45.166 kWh elektra verbruikt voor het bedrijfspand en activiteiten op de eigen locatie (er was wel een tijdelijke woonlocatie welke tevens op elektriciteit werd verwarmd).
- Geen gas verbruikt in St. Pancras. De volledige locatie wordt verwarmd middels een warmtepomp. Omgerekend naar kWh met correctie graaddagen is in totaal 44.090 kWh aan warmte verbruikt in vergelijking met basisjaar 2014, waarvan naar schatting 12.000 kWh ten laste komt van de tijdelijke woonruimte. Resteert een verbruik van 32.090 kWh. Dat is een stijging van 23%.

De SKAO-maatregelenlijst is opnieuw ingevuld en de belangrijkste reductiemaatregelen om het gebouw tot eind 2026 verder te verduurzamen zijn:

- Opnieuw verkrijgen van 100% NL duurzame energie (is inmiddels eind 2020 gerealiseerd)
- Verbeteren van de inregeling van de klimaatinstallatie. De volledige inregeling en naregeling van klimaatsystemen is nog niet afgerond zoals waterzijdig inregelen, tuning van warmtepomp/CB aan de huidige situatie.
- Het aanpassen van de verlichting van het buitenterrein naar minimaal 50% LED.
- Het blijven monitoren van het verbruik en het benchmarken ervan met gelijksoortige panden.
- Het verkrijgen van energielabel C of B
- Investeren in zonne-energie; doelstelling is minimaal 5% van het elektriciteitsverbruik zelf op te wekken.

Op basis van de inventarisatie van mogelijkheden tijdens de inventarisatie op 31 maart 2021 is ingeschat dat bovengenoemde maatregelen kunnen leiden tot een reductie van 10% op het elektraverbruik en 100% op CO₂ gerelateerd aan het elektraverbruik.

Samenvatting resultaten pijler 1 gebouwen:

Dit levert de volgende reducties in CO₂ ten opzichte van de huidige situatie¹:

Scope	Energiestroom	Reductie (in Nm ³ /kWh/)	CO ₂ reductie (in ton CO ₂)	Toelichting	Plandatum
Scope 1	Gasverbruik	0 Nm ³		Geen gasverbruik	NVT
Scope 2	Elektraverbruik	4.400 kWh	23,2	Loonbedrijf Klein Texas B.V. maakt inmiddels weer gebruik van echte groene elektra volgens de condities van de CO ₂ prestatieladder. Op basis van vergelijking met grijze stroom wordt al 23,2 ton CO ₂ gereduceerd.	
Totale reductie t.o.v. emissie inventaris 2020			23,2	Ton CO₂	
			10,6	%	

4.3.2 Pijler 2 – verduurzamen van de mobiliteit

Binnen Loonbedrijf Klein Texas B.V. is de afgelopen reductie periode al geëxperimenteerd met verduurzaming van het wagenpark, zoals:

- Aanschaf van zuinige vrachtwagens
- Regelmatige controle op bandenspanning
- Een training Het nieuwe rijden

Op dit moment zijn er geen elektrische auto's in het wagenpark aanwezig.

Toepassing van waterstof in de komende jaren wordt door de directie beschouwd als een potentieel haalbaar alternatief. Waterstofvoertuigen zijn echter nog beperkt verkrijgbaar en er zijn in de omgeving van de locaties nog geen tanklocaties beschikbaar.

Gegevens wagenpark:

- 8 voertuigen: 2 vrachtwagens, 2 oprijwagens, 3 busjes en 1 auto
- Totaal kilometers 2020: 63.669 kilometer, gemiddeld ongeveer 7.960 km/ voertuig
- De totale CO₂-emissie is 56,3 ton. Dit is 0,3 ton meer dan vooraf geschat.
- Het gemiddelde verbruik in 2020 was 0,27 L/km diesel en daarmee 872 gr. CO₂/km.

Naast verduurzaming van het wagenpark zijn de afgelopen jaren maatregelen genomen op rijgedrag:

- Alle rijders krijgen inzicht in hun rijgedrag incl. eigen brandstofgebruik. Deze beoordeling wordt meegenomen tijdens functiebeoordelingsgesprekken.

Gezien de ontwikkelingen in de automobielsector verwacht Loonbedrijf Klein Texas B.V. dat de verdere ontwikkeling van elektrische en/of duurzaam aangedreven voertuigen wordt versneld. Loonbedrijf Klein Texas B.V. wil daarom haar wagenpark verduurzamen indien dit technisch en economisch haalbaar is:

Tegelijkertijd stelt de directie ook vast dat:

¹ Berekening reductie CO₂ op basis van emissiefactoren via www.co2emissiefactoren.nl d.d. 13-1-2020, brondata en emissie inventaris 2020.

- De automarkt is enorm in beweging en het is nog lang niet duidelijk welke kant het opgaat, hybride, elektrisch, waterstof. De ontwikkelingen zijn mede afhankelijk van economisch klimaat in Nederland en politieke besluitvorming.
- Wat verder belangrijk is, is dat reductiedoelstellingen bedrijfseconomisch verantwoord moet blijven in de huidige concurrerende markt. Mede daarom wordt op dit moment nog steeds gekozen voor diesel bij de bussen als brandstof en benzine voor de personenauto's. Een alternatief kan de toepassing van HVO² zijn om de CO₂ emissie van het dieselvebruik te verlagen.
- Het aantal gereden kilometers is een factor die Loonbedrijf Klein Texas B.V. niet kan beheersen. Dit heeft een rechtstreekse relatie met de aangenomen werkzaamheden en het werk in de markt.

Daarom is de doelstelling voor de nieuwe auto's en bussen als volgt vastgelegd:

- Geel kenteken-voertuigen aanschaffen/vervangen o.b.v.:
  1. Inzet van elektrisch of hybride? voertuigen in relatie tot omvang gereden kilometers
  2. Personenauto's: emissie gelijkwaardig of lager dan de vorig gereden auto
- Grijs kenteken-voertuigen aanschaffen/vervangen o.b.v.:
  1. beoordeling van de laatste productontwikkeling op het gebied van de aandrijving
  2. beoordelen van de omvang/gewicht van het voertuig
  3. verantwoorde afweging op basis van de TCO waarbij de CO₂-belasting meeweegt. Een CO₂ neutraal alternatief -waterstof – wordt meegewogen wanneer waterstof beschikbaar is in de omgeving en bedrijfseconomisch verantwoord.

Daarnaast worden, mede op basis van de SKAO-maatregelenlijst de volgende acties gepland:

- Alle rijders en per auto krijgen inzicht in hun rijgedrag incl. eigen brandstofgebruik, afgezet tegen een referentiekader.
- Het uitvoeren van een jaarlijkse Nationale Benchmark Mobiliteit.
- Inzet van kleinere en duurzame voertuigen in plaats van bussen indien mogelijk.
- Aanschaffen/leasen van Zero-emissie auto's voor minimaal 5%.
- Aanschaf van energiezuinige busjes met een maximale uitstoot van 200 gr. /km
- Gebruik van energiezuinigere banden (energielabel B of beter).
- Inzet van energiezuinigere diesel.
- Toepassing van HVO levert tot 89% reductie voor de CO₂-emissie van diesel voertuigen. In verband met de reductie van het aantal diesel voertuigen door vervanging en combinatie van maatregelen is gerekend met maximaal 5% reductie in onderstaande berekening.

Scenario	Aantal	Emissie		besparing	
Geel kentekens diesel	1	2,1	ton CO ₂	0,1	5 %
Grijs kentekens diesel	7	54,2	ton CO ₂	2,7	5 %
Toepassing HVO % van totale dieselvebruik voertuigen	10 %	5,4.	Ton CO ₂	4,8	90 %
Rijstijl besparing voertuigen			ton CO ₂	1,0	2 %
Totaal			ton CO ₂	8,6	15,3%

Dealernetwerk HVO in Nederland:

² Bron: www.co2emissiefactoren.nl : Biodiesel (B100) uit afgewerkte oliën emissiefactor/liter: 0,345 kg CO₂/liter bij toepassing 100% HVO 89% voordeel ten opzichte van normale diesel.
Toelichting afkorting HVO: (Hydrotreated Vegetable Oil) op basis van UCO (Used Cooking Oils)

Zie bijvoorbeeld: <https://futurefuels.nl/blauwe-diesel/ondernemers/>

In de regio bieden bijvoorbeeld de tankstations van Kuster Olie deze brandstof aan.

Vervanging en verwachte reductie

Klein Texas beschikt over het volgende wagenpark:

Soort	Merk	bouwjaar	Verbruik per km
Vrachtwagen	MAN H35TGA	2006	0.57
Oprijwagen	MAN TGL	2008	0.25
Oprijwagen	MAN TGM	2009	0.33
Vrachtwagen	MAN TGS	2016	0.68
Bus	Volkswagen Crafter	2013	0.06
Bus	MAN	2019	0.09
Bus	Volkswagen Crafter	2013	0.10
Auto	Volkswagen Caddy	2009	0.08

De directie besluit over vervanging van voertuigen. Vervanging van voertuigen wordt bepaald op basis van de leeftijd, het brandstofverbruik, totale kilometers en kosten van het voertuig. Bij vervanging zal de reductie hooguit 5% zijn, uitgaande van huidige, zuinigere brandstofmotoren.

Alternatieve vervanging van voertuigen met duurzame aandrijving op waterstof is nog niet meegenomen in de reductiedoelstellingen. Wanneer van toepassing leidt deze vervanging tot een extra besparing op de emissies van het wagenpark.

Conclusie: de grootste besparingen zijn te realiseren door het uitvoeren van algemene maatregelen en mogelijk na 2023 wanneer de toepassing van waterstof eventueel economisch verantwoord zou zijn. Er wordt een voorbehoud bij deze vervangingsplanning gemaakt voor de stand der techniek op gebied van waterstoftechniek in de markt, economisch klimaat en organisatieontwikkelingen.

Overige Mobiliteitsvormen

Naast het wagenpark bestaat de mobiliteit voor Loonbedrijf Klein Texas B.V. ook uit de energiestromen vliegverkeer, zakelijk vervoer met privé voertuigen en incidenteel zakelijk verkeer met openbaar vervoer.

Deze energiestromen zijn niet significant, daarom zijn hiervoor de geen doelstellingen vastgesteld.

Samenvatting resultaten pijler 2 mobiliteit:

Dit levert de volgende reducties in CO₂ ten opzichte van de huidige situatie³:

Scope	Energiestroom brandstof en soort kenteken	brandstof	CO ₂ reductie (in ton CO ₂)	Toelichting	Plandatum
Scope 1	Wagenpark – diesel geel Wagenpark – diesel grijs	10% HVO	2,8	Brandstofreducties en totale besparing in ton CO ₂ is beschreven in bovenstaande tabellen. Besparing brandstofverbruik door verbetering rijstijl en lagere snelheid	
			1,0		
			5,4	Toepassing HVO als brandstof	
Scope 2			0	Geen plannen voor het elektrisch laden van voertuigen. De beoogde reductie is daarom nihil.	
Totale reductie t.o.v. emissie inventaris 2020			8,6	Ton CO₂	
			3,9	%	

De besparing zal berekend worden op basis van de werkelijke CO₂ emissie/km en gerelateerd en omzet en omvang van de organisatie, omdat de omvang van de kilometers bij groei van de organisatie niet volledig kan worden beïnvloed.

³ Berekening reductie CO₂ op basis van emissiefactoren via www.co2emissiefactoren.nl d.d. 13-1-2020, brondata en emissie inventaris 2019.

4.3.3 Pijler 3 – verduurzamen van de activiteiten

Samenvatting activiteiten

Als loonbedrijf is Klein Texas betrokken bij diverse onderhoudswerkzaamheden in het groen en heeft hiertoe divers materieel ter beschikking. Vanuit de project activiteiten bestaan de energiestromen welke behoren tot de eigen CO₂ footprint van Loonbedrijf Klein Texas B.V. vooral uit:

Soort	Aantal	CO ₂ -emissie (ton)
Rupskraan	1	18,1
Midi-rups	3	25,0
Mobiele kraan	2	29,8
Trekker	8	44,0
Trekker midi	4	4,0
Maaiboot	2	1,2
Midi shovel	1	3,0
Heftruck	1	1,2
Totaal 2020		126,3

Vooraf bij de trekkers is het verbruik hoog en zijn er enkele oudere exemplaren aanwezig die op termijn aan vervanging toe zijn. Meestal geschiedt dit bij 7.000 – 8.000 draaiuren. Dit kan bij deze exemplaren leiden tot een besparing van ca. 5% (afhankelijk van leeftijd van de oude tekker).

Bij de uitvoering van de activiteiten en projecten werkt Loonbedrijf Klein Texas B.V. samen met vaste partners. De energiestromen en bijbehorende CO₂ emissies van leveranciers en partners is onderdeel van scope 3 en wordt nog niet gekwantificeerd. Wel worden leveranciers, partners kwalitatief beoordeeld op energieverbruik, en energiebewustzijn vanwege het MVO beleid van Loonbedrijf Klein Texas B.V., de levenscyclus perspectief en contextanalyse van het managementsysteem.

De belangrijkste reductiemaatregelen om de activiteiten tot eind 2026 verder te verduurzamen zijn:

- Vervanging van de oudere trekkers door energiezuinige exemplaren.
- Het laten volgen van de training Het Nieuwe Draaien voor nieuwe medewerkers
- Het gebruik van elektrisch handgereedschap.
- Het uitvoeren van onderhoud volgens fabrieksopgave en onderhoudsprogramma.
- Beoordelen of gebruik van HVO mogelijk is in materieel aangedreven met dieselmotoren voor verlaging van de CO₂-emissie. In de doelstellingen is dezelfde doelstelling voor HVO toegepast als bij de voertuigen (10%).

Naast energiereductiedoelstellingen geeft Loonbedrijf Klein Texas B.V. ook invulling aan haar overige doelstellingen, in lijn met haar beleidsverklaring. Een concrete doelstelling in de keten (scope 3) is voorlopig nog niet uitgewerkt. Daarbij is Loonbedrijf Klein Texas B.V. steeds afhankelijk van de ruimte en wensen van de opdrachtgever.

Samenvatting resultaten pijler 3:

Bovenstaande onderbouwing per pijler leidt tot de volgende reducties in CO₂ ten opzichte van de huidige situatie:

Scope	Energiestroom	Omvang	CO ₂ reductie (in ton CO ₂)	Toelichting	Plandatum
Scope 1	Diesilverbruik	10% HVO	12,7	HVO is niet ruim verkrijgbaar	

	Vervanging van oude trekkers	5%	2,2	Sterk afhankelijk van vervangingsbeleid en omstandigheden	
Scope 2		NVT	0	Vrijwel alleen dieselverbruik	
Totale reductie t.o.v. emissie inventaris 2020			14,9	Ton CO₂	
			6,8	%	

Samenvatting resultaten pijler 1 – 2 -3:

Bovenstaande onderbouwing per pijler leidt tot de volgende reducties in CO₂ ten opzichte van de huidige situatie:

Scope	Energiestroom	Reductie Contract km	CO ₂ reductie (in ton CO ₂)	Toelichting	Actienemer
Scope 1	Gasverbruik Wagenpark Machinepark		0,0 8,6 14,9	Pijler 1: gebouw Pijler 2: mobiliteit Pijler 3: activiteiten	
Scope 2	100% NL wind- of zonne-energie		23,2	Pijler 1 en 2: groene stroom (wordt inmiddels al ingezet)	
Totale reductie t.o.v. emissie inventaris 2020			46,7	Ton CO₂	
			21,3	%	

5 Referentietabel

In onderstaande tabel de koppeling tussen de relevante paragrafen vanuit NEN-EN-ISO 50001 en de paragrafen binnen het Energiemanagement Actieplan waarin deze normen zijn opgenomen.

§ 50001	Titel	§ EMAP
4.4.3	Uitvoeren van een energie-review	2.2
4.4.4	Opstellen van een referentie-kader	2.1
4.4.5	Vastleggen van prestatie-indicatoren voor monitoring	2.2
4.4.6	Doelstellingen, taakstellingen en management-actieplan m.b.t. energie	2.1 2.2 4
4.6.1	Monitoring, meten en analyseren	2.2 2.3
4.6.4	Afwijkingen, correcties en corrigerende en preventieve maatregelen	2.2 2.3 2.4 4

6 Colofon

Dit plan is opgesteld in opdracht van Loonbedrijf Klein Texas B.V. door:

Kader, bureau voor kwaliteitszorg b.v.

www.kader.nl

Publicatiedatum: april 2021

Dit rapport is opgesteld door:

Auteur(s): D. (Dirk) de Knecht, Kader, bureau voor kwaliteitszorg b.v.

B. (Bekker) Bekker, Loonbedrijf Klein Texas B.V.

Eindverantwoordelijk: Directie Loonbedrijf Klein Texas B.V.

Dit rapport is vastgesteld en ondertekend door de directie.

Bijlage 1

Doelstellingen sectorgenoten (bron de eigen websites)

sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat hebben de volgende doelstellingen:

- **Sectorgenoot 1 | Loonbedrijf Veldman, Obdam**
Zij hebben als doel gesteld om 4% CO₂ op scope 1 en 98% op scope 2 te reduceren in 2023 t.o.v. 2020
- **Sectorgenoot 2 | Van Diepen, Spanbroek**
Zij hebben als doel gesteld om ca. 4% CO₂ op scope 1 en op scope 2 0% reductie te reduceren in 2023 t.o.v. 2020
- **Sectorgenoot 3 | Loonbedrijf J. van Etten, Berkel en Rodenrijs**
Zij hebben als doel gesteld om 23,1% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren in 2025 t.o.v. 2013